

275. LEGENDS, ETC.

{ A. 4
T. James 4

Codex membranaceus in folio minori seculo xv scriptus, in quo continentur,

1. Tractatus de oratione dominica in septem petitiones divisa, *fol.* 1.
2. De officio missæ, *fol.* 3.
3. Regula fratrum minorum, *fol.* 6.
4. De Maria Magdalena, *fol.* 8.
5. Vita protoplasti Adæ et Evæ uxoris ejus, *fol.* 9.

Vellum, $10\frac{4}{5} \times 7\frac{1}{5}$, ff. 3 + 255, double columns of 42 lines. Cent. xv and xiii, in rather current hand.

Collation: a⁴ (wants 1) 1⁸-3⁸ 4¹⁰ 5⁸-21⁸ (wants 8) 22⁸-29⁸ | 30¹⁴ | 31⁸.

Quire 30 is on smaller vellum $8\frac{4}{5} \times 5\frac{1}{5}$, 25 lines to a page. The old pagination errs by one in a great part of the book, but is used in the description.

• On ii b is stuck a label, formerly on the outside of the cover :

M (red) T. Markaunt ...21.

Liber diversorum tractatum. videlicet.

List of contents as in Markaunt's list (*Sources*, p. 77) ending: cuius sec. fo. inc. *in enigmate*. Pe(nult) fo. inc. *ueni sed dolor misere*. (This latter is now the *last* leaf.)

On iii b another list of contents.

Contents :

1.	Oracio est pius affectus mentis.	f. 1
	—ad laudem et honorem nominis I. C. Amen.	
2.	De missa celebranda (Ps.-Bonaventura)	3
	Ad missam celebrandam sex consideracio attendenda	
	—opere impleat quod nobis concedat qui, etc.	
	Officium misse de veneracione suppremi nominis I. C.	4 b
	In nomine Ihesu omne genu.	
	(<i>Sequencia</i> . Dulcis Ihesus nazareus iudeorum rex amenus.	
	<i>Tractatus in prima lxx</i> . Dulce nomen Ihesu Christi.)	
	Prayer to the Virgin	5 b
	O maria virgo virginum que genuisti filium	
	—virtutum augmentacio. amen.	
3.	Honorius ep. ... dilectis filiis	6
	Regula et vita minorum fratrum	
	—tercio(?) kal. dec. pontificatus nostri anno viij.	
4.	Sancta maria magdalene que cum fonte lacrimarum	8
	(A prayer.)	
	—nec celerius hoc exprimi potuit.	
5.	Factum est ut cum expulsi essent Adam	9
	(Ed. W. Meyer, 1879 in <i>Sitzungsberichte d. k. k. Bayer. Akad.</i>	
	from other MSS.)	
	—et dixit. adam. et dixit dominus sic vocatum est nomen eius.	

6. Epistola Methodii Martiris de inicio, progressu, de die iudicii et de Millenario, fol. 18.
 7. Speculum mundi, fol. 22.
 8. De purgatorio S. Patricii, fol. 35.
 9. Vita S. Brendani, fol. 46.
 10. Oratio S. Brendani, fol. 59.

“Sanctus Brandanus Dei servus fecit istam orationem de verbo Dei per Michaelem archangelum in medio maris: quicumque cantaverit orationem istam pro se vel amico suo pro anima sua vel pro anima amici sui, sive pro vivis sive pro defunctis, cum fide catholica et oratione dominica et simbolo genuflectans XII vicibus, peccata sua remittentur ei, et salvus erit de penis futuris: pretium cantandi orationem istam super altare vel super sepulcrum defuncti, genuflectans cum oratione dominica et fide catholica XII vicibus valet centum psalteria et centum missas et centum commemorationes, auctoritate spiritus sancti docente sancto Brandano.”

-
- Story of the Cross (Item alius processus de eodem) . . . f. 14 b
 Post peccatum ade expulso eodem (see 66. 17)
 —obedientem patri usque ad mortem cui est laus et honor
 et imperium per omnia sec. sec. amen.
6. Sciendum est nos, f. k., quomodo in principio . . . 18
 —unde nos eripere dignetur d. n. I. C. qui etc. per infin.
 sec. sec. Amen.
 Ed. in *Orthodoxographia* of Grynaeus, etc. See Oudin I 299;
 Sackur, *Sibyllinische Texte*.
7. (Imago mundi) Ad instruccionem multorum quibus deest copia
 librorum, etc. 22
 Mundus dicitur quasi(?) undique motus
 —in eadem linea graditur. Expl. tract. de speculo mundi.
 34 b blank.
 Attributed to Gregory of Huntingdon and Henry of Mainz.
 See 66.
8. Patri suo peroptato in Christo H. abbati de sartis . . . 35
 —seruituram in monasterio commendavit. Tu autem
 domine miserere nostri.
 By Henry of Sawtry: see Ward, *Cat. of Romances* II 435.
9. Sanctus Brendanus filius fin locha 46
 —gloriose migravit ad dominum cui est honor et gl. in
 sec. sec. amen.
 Expl. vita S. Brend. abb. de diuersis miraculis.
 Ed. Schröder, *Sanct Brandan* (1871), Moran, *Acta S.
 Brendani* (1872). See Ward, l. c., p. 516. BHL. 1437.
10. Rubric as in Nasmith 59
 Per sanctam annunciacionem tuam d. I. C.
 —in domo misericordie tue. Expl. de ueteri testamento
 inc. de nouo 61 b
 Libera me domine sicut liberasti Zachariam
 Other prayers follow: the last (Missus est Gabriel) ends:
 —celestium gaudiorum prestante eodem d. I. C. qui, etc.
 per omnia sec. sec. amen.
 Ed. by Moran, l. c.

11. Itinerarium Iohannis Mandeville de mirabilibus mundi, *fol.* 69.
 12. De presbitero Iohanne, *fol.* 146.
 13. Itinerarium fratris Odorici ordinis fratrum minorum de mirabilibus orientalium Tartarorum, *fol.* 142.
 Ultimum capitulum deest.
 14. Francisci Petrarchi, lauriati poetæ, de Waltero Saluciarum Marchione et Griscildi ejus uxore, historia, *fol.* 163.
 15. Liber de gestis et translationibus sanctorum trium regum qui Christum adorarunt, *fol.* 170.
 16. Vita Secundi philosophi de Græco in Latinum translata, *fol.* 214.
 17. Vita et passio S. Thomæ archiepiscopi Cantuar. composita per dom. Iohannem de Grandissono episcopum Exoniensem, *fol.* 217.

11. Cum terra ultra marina, viz. terra sancta f. 69
 —aliquod minuit qui in claritate uiuit et regnat deus per
 infin. sec. sec. amen.
 Expl. lib. de mirabilibus mundi editus a Joh. Mandeuyle milite
 cuius anime propicietur deus amen.
12. Presbiter Johannes potencia et virtute dei...Emanueli Romeon
 gubernatore 146
 —ciborum essemus inpleti. valete.
 Ed. by Zarncke.
13. Licet multa et uaria de ritibus et condicionibus 149 *b*
 —Ego fr. Odoricus hic inscripsi et si (?) multa mirabilia omisi
 ponere quia homines non credidissent nisi uidissent.
 Expl. itin. fr. Odorici.
 Another copy in no. 407.
14. Est ad Ytalie latus occidentale 163
 —rusticana hec muliercula passa est.
 Other copies in 177. 10, 458. 3.
15. In primo capitulo huius libri qui est collectus 170
 Capitula.
 Text. Cum venerandorum trium magorum 172
 Last chapter. Nota quod nomina trium magorum
 —sed hii tres reges virgines fuerunt.
 Cf. no. 179. Horstmann considers that the author of the
 English version (printed by him for E. E. T. S.) used this copy
 or one very like it. The Latin is by John of Hildesheim.
16. Secundus fuit philosophus. hic philosophus omni tempore
 silencium conseruans 214
 —tres pariter custodi trinitas ter sancta.
 Translated from the Greek by William of Gap, monk and after-
 wards abbot of St Denis. Often printed: e.g. *Philologus*
 1862 and 1877: last by A. Hilka, Breslau 1910, in *Jahres-*
bericht d. schlesischen Ges. für väterl. Cultur.
17. Benediccionibus diuine dulcedinis 216 *b*
 —festumque eius solempniter celebrandum ad laudem et
 gloriam d. n. I. C. qui, etc.
 Expl. vita et passio S. Thome arch. Cant. compositus per d.
 Joh. de grandisono Ep. Exon. 235 *a*.
 Not printed.

18. Alia vita ejusdem sancti.

Hi quaterniones qui et forma et caractere (sunt enim in 8vo et majorem sapiunt antiquitatem præ reliquis hujus codicis partibus) discrepant tum a precedentibus tum ab eis qui sequuntur, priorem duntaxat partem vitæ ipsius Thomæ continent; et autor, quisquis fuerit, in animo habuit summatim perstringere ea quæ contigerunt a concilio de Clarendon ad mortem archiepiscopi, ut suppleret quæ propter brevitatem omisit Iohannes [Salisbury] Carnotensis in historia sua.

19. De Saracenis et eorum observationibus et de Mahometo, *fol.* 234.20. Historia fabulosa de Iuda Iscariota, *fol.* 239.21. Expositio in illud Isaïæ "Lupus et Agnus pascentur," *imperfect, fol.* 239.

18. Inserted between ff. 233, 4: smaller page: good hand of cent. xiii, ff. 14.

Gloriosus dei martir Thomas qualis

--commota sunt paterne pietatis uiscera super filio.

By Alan of Tewkesbury. *P. L. CXC 207*, Robertson, *Materials* II 322.

19. Saraceni sunt qui de ancilla habrae ad quam iubente sarra ingressus f. 235

—xl die post obitum patris moriendo patrem secuta est. Expl.

20. Legitur in quadam hystoria quod quidam vir fuit in ierusalem nomine Ruben 238

—et in aere cum demonibus scitaretur (sociaretur).

See *Legenda Aurea* (s. v. S. Matthias: ed. Graesse, p. 184).

Separate paragraph 239

Judas scarioth fratrem suum putatium

—crepuit in medio diffusis vi(s)ceribus.

21. *Lupus et agnus pascentur simul.* Ysa. lxv. hinc(?) necesse est omnes sacras scripturas impleri.Ends imperfectly 239*b*, one leaf of text probably wanting.

Two blank leaves follow.

276. EUTROPIUS.

DUDO.

}	A. 5
}	T. James 5

Codex membranaceus in 4to, seculo xi scriptus, in quo continentur,

Vellum, 10½ × 7, ff. 2 + 134 + 2, varying number of lines to a page.
Cent. xi (and xii?) in various hands, all very good.

Collation: a² 1⁸-6⁸ 7⁶ | 1⁸-x⁸ | b².

From St Augustine's, Canterbury.

On 1 a an erasure, also:

S(?) lib. ffre. Walter' Vls...

On ii b: Historia Romanorum et normannorum (xiii): added later:

Cum B. De librar. S. Aug. Cant. Dist. x^a. Gra. II.See *Ancient Libraries*, pp. 293, 528.